

Kantakaupungin sisäiset:

463 000 matkaa/vrk

52 8 29 9 2 (%)

Esikaupunki-
alueiden sisäiset:

556 000 matkaa/vrk

41 7 16 35 1 (%)

osa-alueiden väliset:

267 000 matkaa/vrk

7 55 32 2 (%)

matkat kaupungin
ulkopuolelle:

271 000 matkaa/vrk

21 73 2 (%)

© MML2016

HLT16

Helsingin kaupunki

30/03/2020

ASUKKAIDEN KOTIMAANMATKAT

WSP FINLAND OY

Henkilöliikennetutkimus 2016: Helsinki

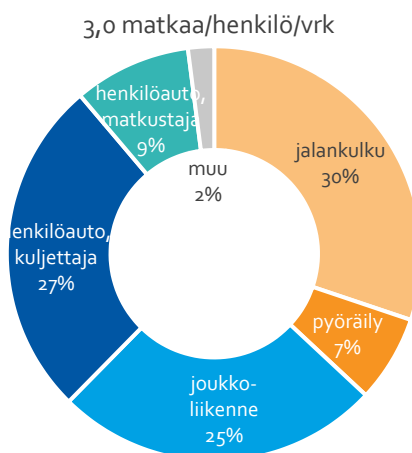
Helsingissä kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on 62 prosenttia. Luku on huomattavan korkea muuhun maahan verrattuna. Kestävillä kulkutavoilla tarkoitetaan jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Keskimäärin kaupungin asukkaat tekivät vuorokaudessa 3 matkaa ja niiden keskipituus oli 12 kilometriä.

Keskimääräinen matkaluku on varsin tasainen eri puolilla Suomea. Sen sijaan kulkutapaosuudet ja matkojen keskipituuudet vaihtelevat alueen maankäytöstä ja liikennejärjestelmästä riippuen.

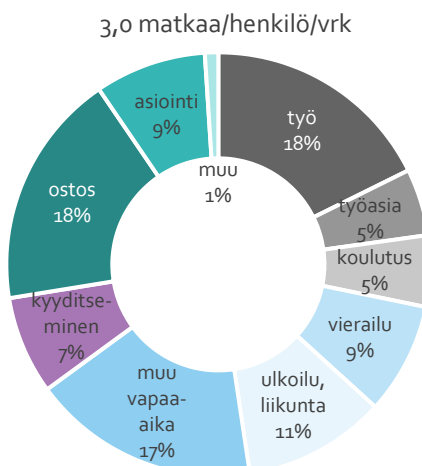
Pääosa kaupungin asukkaiden matkoista on vapaa-ajan matkoja. Työhön, koulunkäyntiin tai opiskeluun liittyviä on 28 prosenttia. Matkoja, joilla jotakuta toista henkilöä saatettiin, haettiin tai vietiin, oli 7 prosenttia kaikista matkoista.

Tulokset perustuvat vuonna 2016 toteutettuun Valtakunnalliseen henkilöliikennetutkimukseen, johon Helsingin seutu osallistui lisäotoksella. Helsingistä kaikkiaan 1 376 asukasta vastasi tutkimukseen. Koko tutkimusaineisto kattaa yli 30 000 suomalaisen matkat. Tässä julkaisussa tarkastellaan Helsingissä kirjoilla olevien asukkaiden kotimaanmatkoja vuoden keskimääräisenä päivänä, ellei toisin ole mainittu.

Kulkutapojen käyttö

Matkan tarkoitus

KESTÄVÄT LIKKUMISMUODOT

62 %

kulkutapaosuus

SISÄLTÖ

Seudun väestö	2
Kulkutapojen käyttö	3
Jalankulku ja pyöräily	5
Joukkoliikenne	7
Henkilöautoilu	9
Liikkuminen ja auton omistus	11
Liikkuminen ja maankäyttö	12
Liikkuminen osa-alueittain	13
Asuminen ja liikkuminen	15
Eri väestöryhmien liikkuminen	16
Matkan tarkoitus	17
Luotettavuus	19
Muunnoskertoimet	19
Eräitä määritelmiä	20

LISÄTIETOJA

Tutkimuksen määritelmistä ja toteutuksesta löydät lisätietoja verkko-osoitteesta www.hlt.fi. Samassa osoitteessa on myös kaavioissa esiintyviä lukuaroja taulukoina.

LISÄTIETOJA:

Petri Blomqvist, Helsingin kaupunki

petri.blomqvist@hel.fi

30.3.2020 korjattu sivulla 7 tieto joukkoliikennetietojen määrästä

Kaupungin väestö

Väestö alueittain

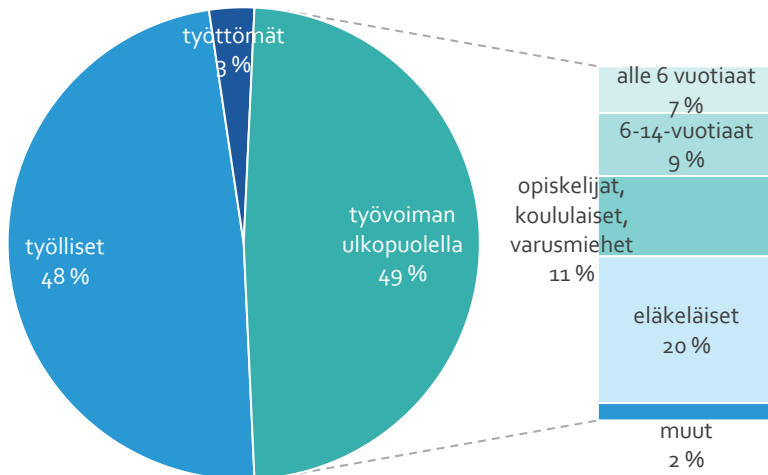
Helsingissä asui vuoden 2016 lopulla noin 620 000 henkilöä. Näistä tutkimuksen piiriin kuuluvia kuusi vuotta täyttäneitä oli noin 576 000.

Väestömäärät PAAVO-tietojärjestelmästä, vuoden 2016 lopun tilanne. Perusjoukon koko onkeskiväestöstä. Lähde: Tilastokeskus.

alue	väestö	perus- joukko
Kantakaupunki	200 681	188 770
Esikaupunkialueet	419 426	387 320
yhteensä	620 107	576 090

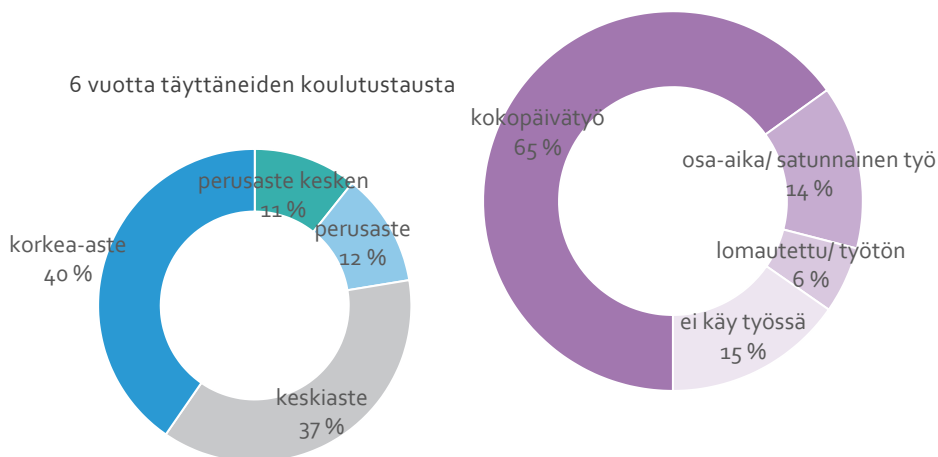
KOULUTUS JA TYÖSSÄKÄYNTI

Helsingissä kirjoilla olevan kuusi vuotta täyttäneen väestöosan koulutustausta ja työikäisen väestön työssäkäynti tutkimuksen mukaan. Alle kuusivuotiaita lukuun ottamatta tiedot perustuvat tutkimusaineistoon.

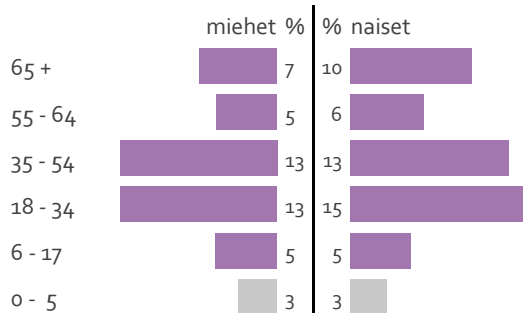
18 - 64 -vuotiaiden työssäkäynti

6 vuotta täyttäneiden koulutustausta

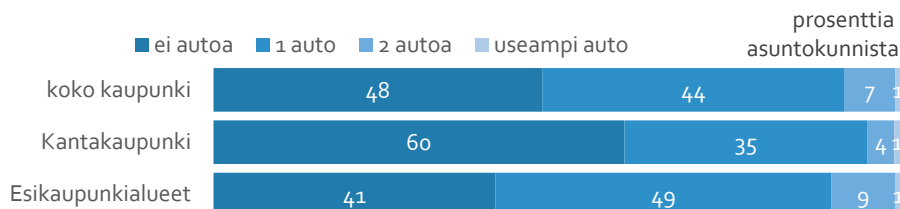

Aineistolaajennuksen perusjoukko ja 0 - 5 -vuotiaat.

osuus asukkaista, yhteensä 100%

ASUNTOKUNTIEN AUTONOMISTUS

AJOKORTIN HALTIJAT

77%

18 - 34-vuotiaat	78 %
35 - 54-vuotiaat	87 %
55 - 64-vuotiaat	76 %
65 vuotta täyttäneet	61 %

Kulutusapojen käyttö

Tunnusluvut

Viereisessä taulukossa on esitetty eräitä liikkumisen tunnuslukuja. Matkaluvulla tarkoitetaan vuorokauden keskimääräistä matkojen määrää henkilöä kohti laskettuna. Matkasuorite taas kuvaa keskimäärin yhden vuorokauden aikana liikuttuja kilometrejä. Kokonaismatka-aika on vuorokaudessa liikkumiseen käytetty aika.

Vuorokaudessa keskimääräinen liikkui kotimaanmatkoillaan 36 kilometriä ja käytti tähän aikaa 1 tunnin ja 22 minuuttia.

Taulukossa tunnusluvut on esitetty myös joukkoliikenteelle. Pituuksia, suoritteita ja matka-aikaa koskeviin arvoihin kannattaa joukkoliikenteen osalta suhtautua varauksella, sillä tilastollinen vaihtelu on varsin suurta. Aineiston luotettavuus on kuitenkin riittävä kestävien liikkumismuotojen matkamääriin suhteutetun kulutapaosuuden arviointiin sivulla 19 ilmoitettujen virhemarginaalien rajoissa.

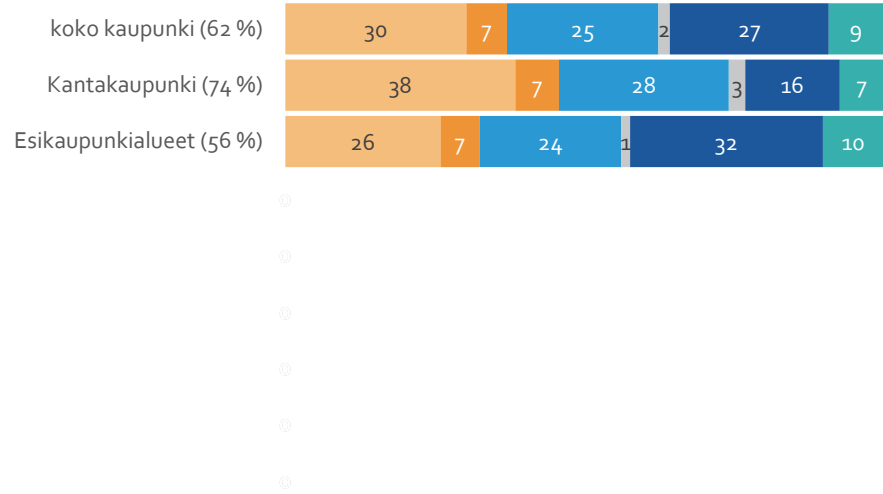
Liikkumisen tunnusluvut kulkutavoittain.

Matkan pääkulkutapa	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	ovelta-ovelle matka-aika (min/matka)	kokonais- matka-aika (min/hlö/vrk)
jalankulku	0,89	1,4	1,3	20	18
pyöräily	0,20	4,5	0,9	23	5
bussi	0,35	11,4	4,0	37	13
raitiovaunu	0,14	3,7	0,5	27	4
juna	0,10	22,8	2,2	46	4
metro	0,16	9,7	1,5	33	5
kestävät yhteensä	1,84	6	10,4	27	49
henkilöauto, kuljettaja	0,78	18	14	26	20
henkilöauto, matkustaja	0,27	26	7	31	9
muu	0,06	72	4,1	71	4
kaikki	2,96	12	36	28	82

Kulutusaposuudet osa-alueittain

Kestävien liikkumismuotojen osuus yltää Kantakaupungissa jopa 74 prosenttiin. Kulutusaposuudet poikkeavat hieman Helsingin seutujulkaisun arvoista, sillä Helsingin kaupungin asukkaita koskevaa kaupunkijulkaisua varten aineisto on laajennettu uudelleen. Tässä julkaisussa esitetyjä arvoja voidaan pitää seutujulkaisua tarkempina.

Kulutusapajakauma asuinalueen mukaan (prosenttia alueen asukkaiden matkoista).

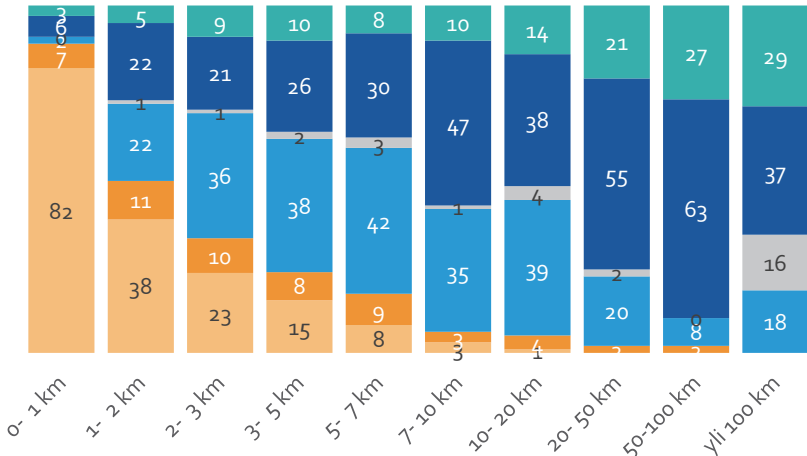

Kulutusaposuudet matkan pituuden mukaan

Helsingiläiset käyttävät selvästi muuta seutua enemmän joukkoliikennettä ja siksi kulutusaposuudet matkan pituuden mukaan ovat poikkeukselliset. Myös kävelyn osuus on korkea alle kilometrin matkoilla. Kaikkein pisimmillä matkoilla kulutusaposuuttaan kasvattavat niin bussi, juna kuin lento- ja laivaliikennekin. Kaksi viimeksi mainittua kuuluvat kuvissa luokkaan 'muu'.

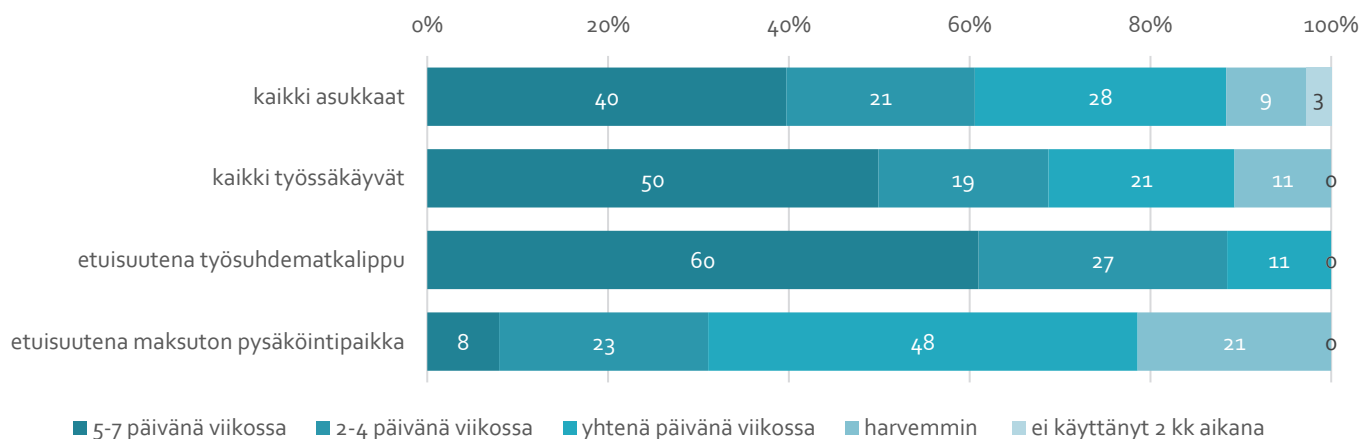

Kulutusaposuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista).

Joukkoliikenteen käytön useus

Joukkoliikenteen käytön useus yleensä ja työssäkäyvien joukkoliikenteen käyttö suhteessa työsuhdematkalippuun ja maksuttomaan pysäköintipaikkaan

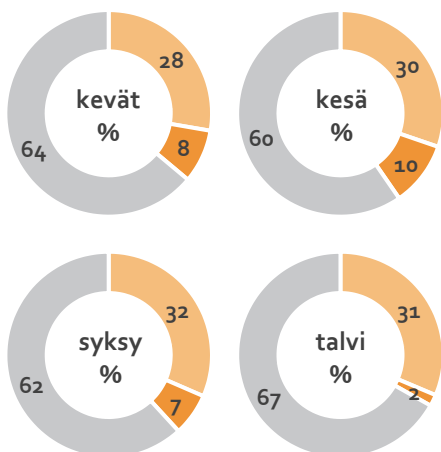
Helsinkiäisten työssäkäyvien työmatkaedut (%)

	työssä- käyvät yht.	asuinalue:		työpaikan alue:		sukupuoli:	
		Kanta- kaupunki	esi- kaupungit	Kanta- kaupunki	esi- kaupungit	miehet	naiset
työsuhdeauto	2	2	1	0	1	1	2
maksuton pysäköinti	10	5	12	6	10	11	8
maksullinen pysäköinti	1	1	1	2	0	1	1
muu autoiluun liittyvä etu	0	0	0	0	0	0	0
työsuhdematkalippu	8	11	6	11	7	7	8
työmatkakuljetus	0	0	0	0	0	0	0
polkupyörän pysäköintipaikka	6	6	6	8	8	7	5
suihku- ja pukeutumistilat	9	9	9	11	11	10	8
muu pyöräilyyn kannustava etu	0	1	0	0	1	1	0
työajan joustot	21	19	22	22	18	23	19
etä- tai joustotyösopimus	9	10	8	11	4	11	6
jokin muu	3	1	4	4	9	1	5
ei mitään näistä	33	35	31	25	31	29	36
yhteensä	100	100	100	100	100	100	100

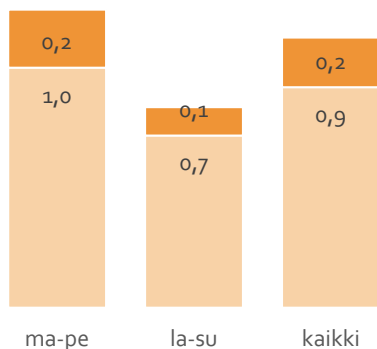
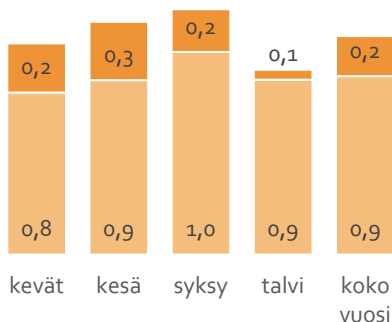
	ikäryhmä:			koulutus:		
	18-34	35-54	55-64	perusaste	keskiaste	korkea-aste
työsuhdeauto	1	2	1	2	2	1
maksuton pysäköinti	8	13	1	0	16	7
maksullinen pysäköinti	0	1	1	0	1	1
muu autoiluun liittyvä etu	0	0	0	0	0	0
työsuhdematkalippu	8	8	5	16	7	7
työmatkakuljetus	0	0	0	0	0	0
polkupyörän pysäköintipaikka	5	6	6	1	3	9
suihku- ja pukeutumistilat	6	11	8	7	6	11
muu pyöräilyyn kannustava etu	0	0	1	0	1	0
työajan joustot	20	17	36	7	23	21
etä- tai joustotyösopimus	11	6	12	0	6	11
jokin muu	1	6	1	0	1	5
ei mitään näistä	39	29	27	67	35	26
yhteensä	100	100	100	100	100	100

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

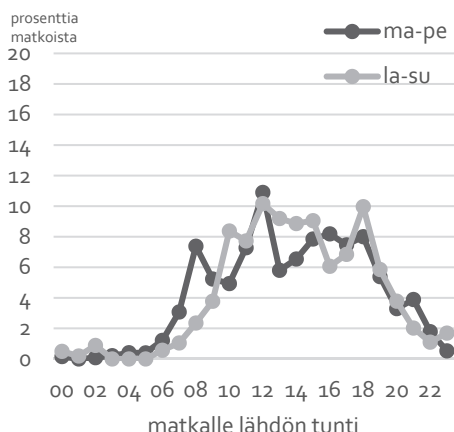
koko vuosi: 30 % jalankulku 7 % pyöräily

MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

JALANKULUN TUNTIVAIHTELUT

Jalankulku ja pyöräily

Vuodenaikavaihtelut

Ajallisia vaihteluja on tarkasteltu neljänä vuodenaikana. Vuodenajat on määriteltä kaavioissa seuraavasti:

kevät: maaliskuu - toukokuu

kesä: kesä - elokuu

syksy: syys - marraskuu

talvi: joulukuu - helmikuu

Jalankulku ja pyöräily ovat osittain toisilleen vaihtoehtoisia kulkutapoja. Talvikuukausina jalankulku korvaa pyöräilyä. Muina vuoden-aikoina jalankulun osuus taas pienenee ja pyöräilyn osuus kasvaa.

Viikonpäivävaihtelut

Arkisin Helsingissä jalankulkuun käytetään aikaa keskimäärin 18 minuuttia ja viikonloppuisin 19 minuuttia. Ero on vähäinen.

Pienehkön havaintomäärän vuoksi viikonpäivävaihtelussa on satunnaisuutta. Arkena pyöräilyyn käytetään keskimäärin 5 minuuttia ja viikonloppuna 3 minuuttia vuorokaudessa.

Tuntivaihtelut

Havaintoaineisto on liian pieni tuntivaihtelujen tarkkaan arviointiin.

selitteet:

jalankulku

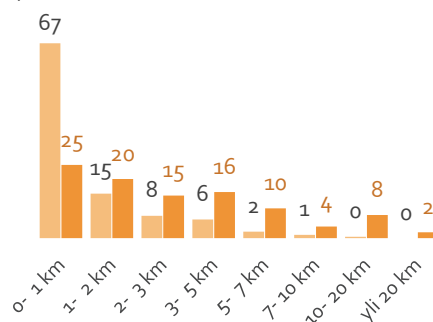
pyöräily

JALANKULKU JA PYÖRÄILY

Jalankululla tarkoitetaan kävelyä, juoksua ja jalankulkua erilaisilla apuvälineillä, kuten rollaattorilla, pyörätuolilla, potkukelkalla tai potkupyörällä, rullaluistimilla ja suksilla. Pyöräilyksi luetaan liikkuminen tavallisilla ja sähköavusteisilla polkupyörillä, joiden enimmäisteho on 250W ja maksimiavustus on 25 km/h. Tarkastelu sisältää matkat, joissa jalankulku ja pyöräily ovat pääkulkutapana.

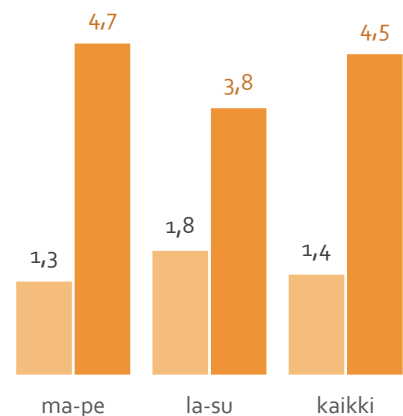
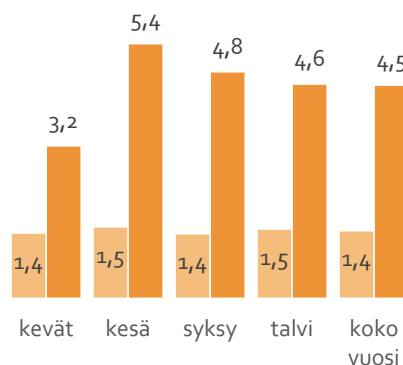
MATKOJEN PITUUSJAKAUMA

(prosenttia kulkutavan matkoista)

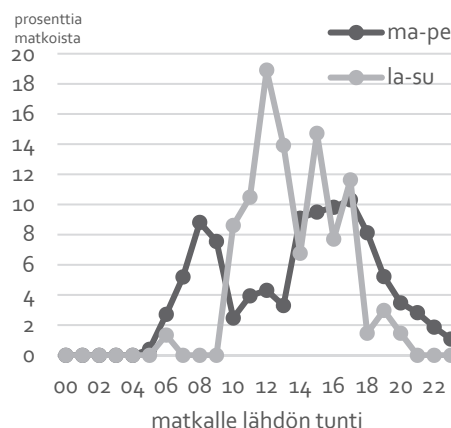

Yli puolet jalankulkumatkoista on alle kilometrin mittaisia. Pyörämatkojen mediaani asettuu puolestaan 2-3 kilometrin.

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/MATKA)

PYÖRÄILYN TUNTIVAIHTELUT

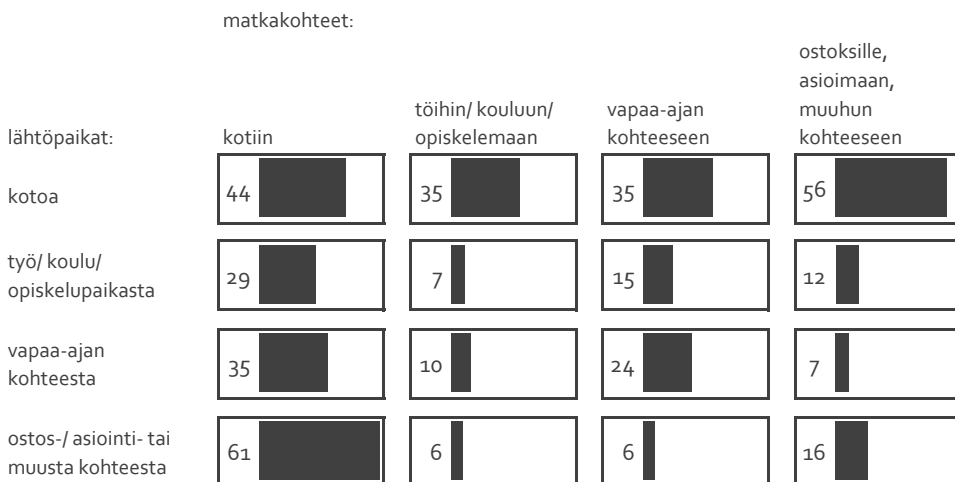
Jalankulun ja pyöräilyn matkakohteet ja matkojen tarkoitus

Merkittävä osa jalankulku- ja pyöräilymatkoista on kotoa alkavia lenkkejä. Tämän lisäksi jalan ja pyörällä liikutaan usein siirtyessä vapaa-ajan kohteesta toiseen sekä ostos- ja asiointipaikasta toiseen.

Keskimäärin kaupungin asukas teki vuodessa pyörällä 73 matkaa ja ajoi 334 kilometriä. Pääosa pyöräilijöistä on alle keski-ikäisiä.

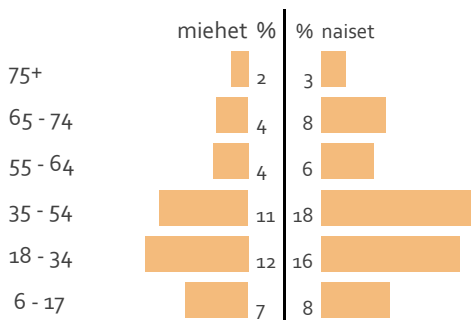
Vuodessa asukkaat tekivät henkeä kohti jalan keskimäärin 327 matkaa ja liikkui 462 kilometriä.

Jalankulku- ja pyöräilymatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä, yhteensä 400 matkaa/henkilö/vuosi.

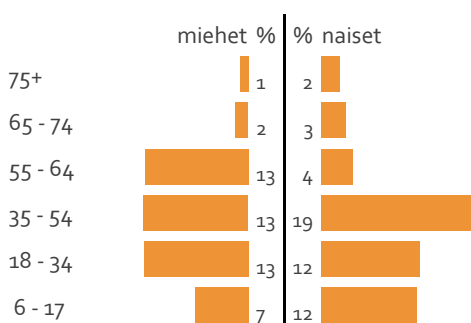
JALANKULKIJAT

osuus matkoista, yhteensä 100%

PYÖRÄILIJÄT

osuus matkoista, yhteensä 100%

VUOSITUNNUSLUVUT

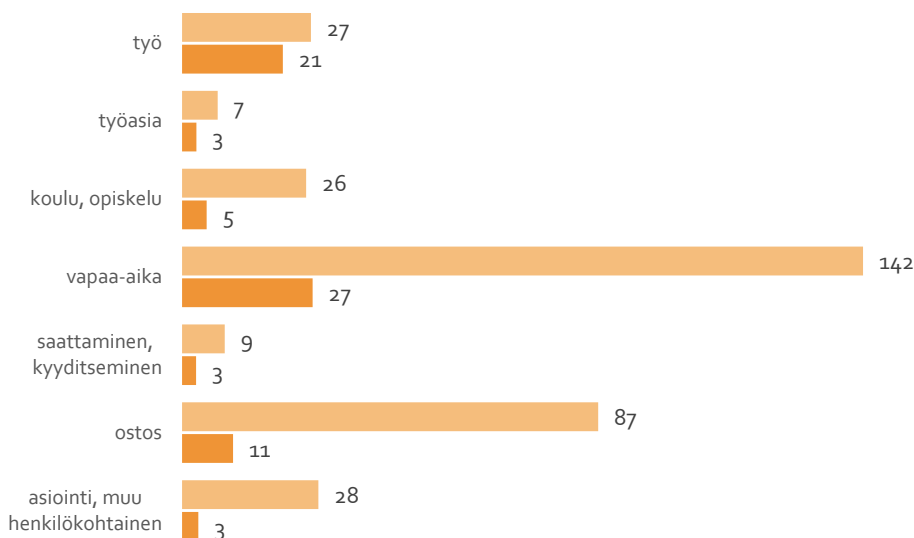
matkaa/henkilö/vuosi

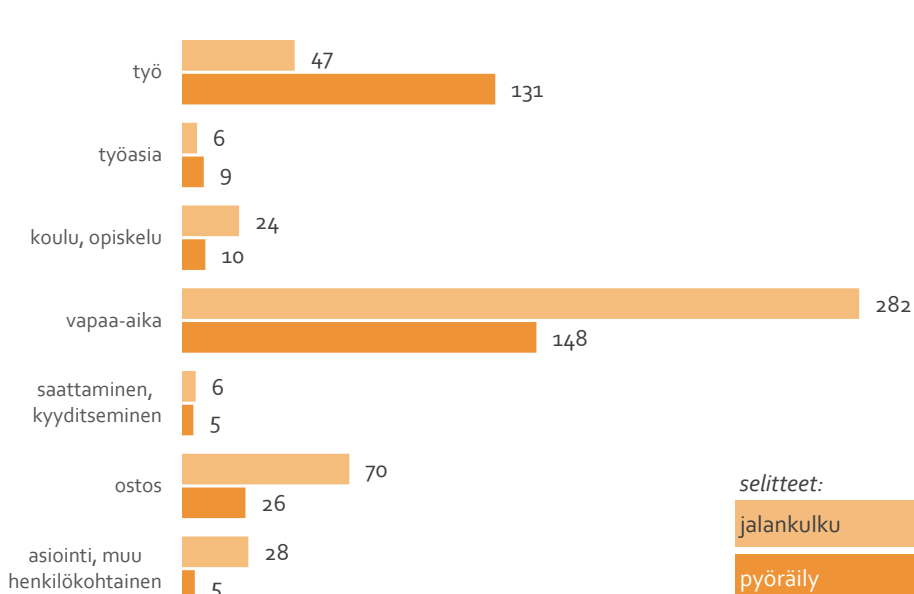
km/ henkilö/ vuosi

Jalankulku- ja pyöräilymatkojen tarkoitus (matkaa/ henkilö/ vuosi).

Jalan ja pyörällä kuljetut kilometrit vuodessa (km / henkilö/ vuosi).

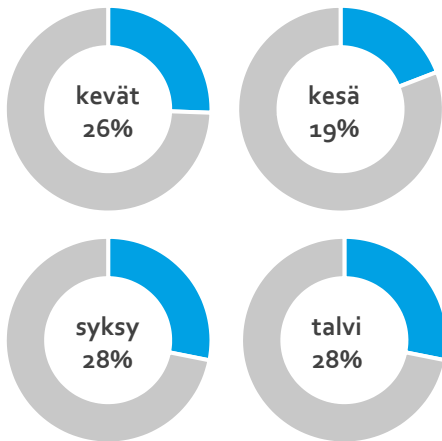
selitteet:

jalankulku

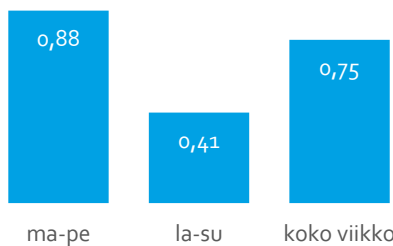
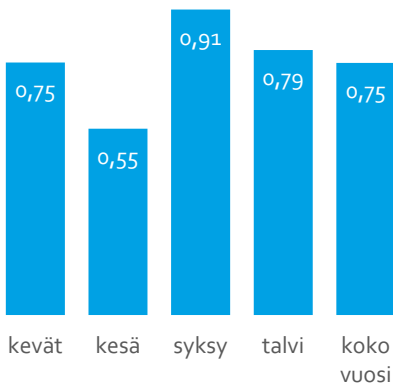
pyöräily

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

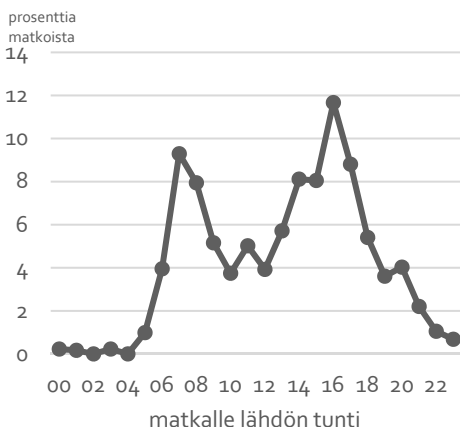
koko vuosi: **25%** joukkoliikenne yhteensä

JOUKKOLIIKENTEEN MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

JOUKKOLIIKENTEEN TUNTIVAIHTELUT ARKENA

Joukkoliikenne

Ajalliset vaihtelut

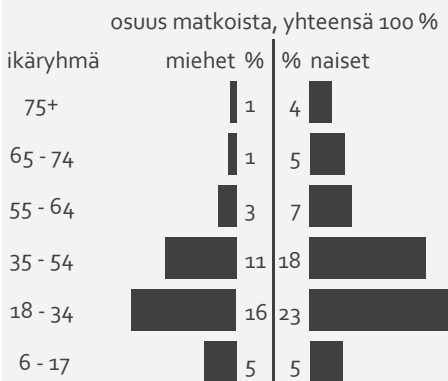
Joukkoliikenteen kulkutapaosuus vaihtelee eri vuodenaikana. Matkamäärissä mitattuna kysyntä on pienimmillään kesällä, kun lomakautena työmatkoja tehdään vähemmän ja opiskelu- ja koulumatkat jäävät lähes kokonaan pois.

Työ-, opiskelu- ja koulumatkojen merkitys näkyy viikonpäivävaihteluissa. Viikonloppuisin joukkoliikennematkoja on selvästi vähemmän kuin arkisin. Myös joukkoliikenteen tuntivaihtelun huiput jaksottuvat työn, opiskelun ja koulunkäynnin mukaan. Viikonloppuisin suurin kysyntä ajoittuu iltapäivään.

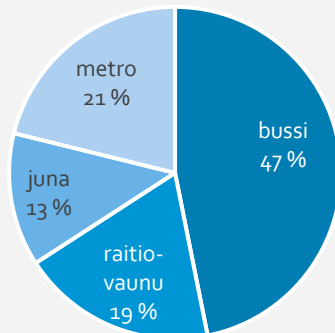
Joukkoliikenteen käyttäjät

Joukkoliikenteen suurin yksittäinen käyttäjäryhmä on nuoret naiset. Keski-ikäen ylittäviä miehiä joukkoliikenteessä tavataan muita väestöryhmiä harvemmin.

JOUKKOLIIKENTEEN KÄYTTÄJÄT

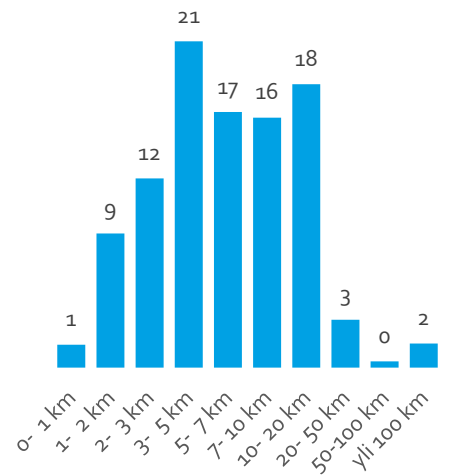

JOUKKOLIIKENNEMUODOT

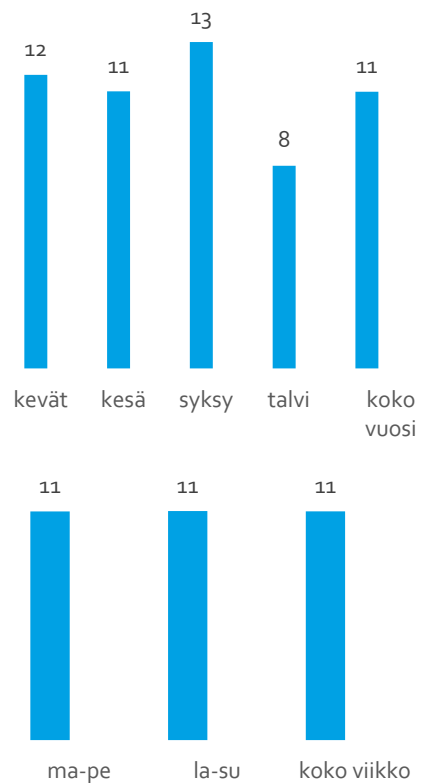

Joukkoliikenteellä tarkoitetaan tässä helsinkiläisten bussilla, raitiovaunulla, junalla ja metrolla tekemiä matkoja. Ylläolevassa kuvassa on esitetty joukkoliikennemuotojen pääkulkutapaosuudet. Pääosa joukkoliikenteestä on kunnan sisäistä lähiliikennettä. Kaikkiaan tutkimusaineistossa oli 1045 joukkoliikennematkaa.

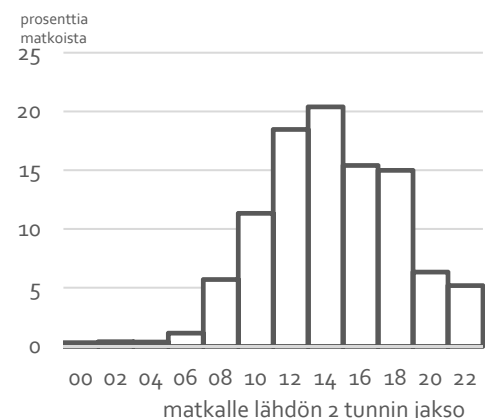
JOUKKOLIIKENNEMATKOJEN PITUUSJAKAUMA

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/ MATKA)

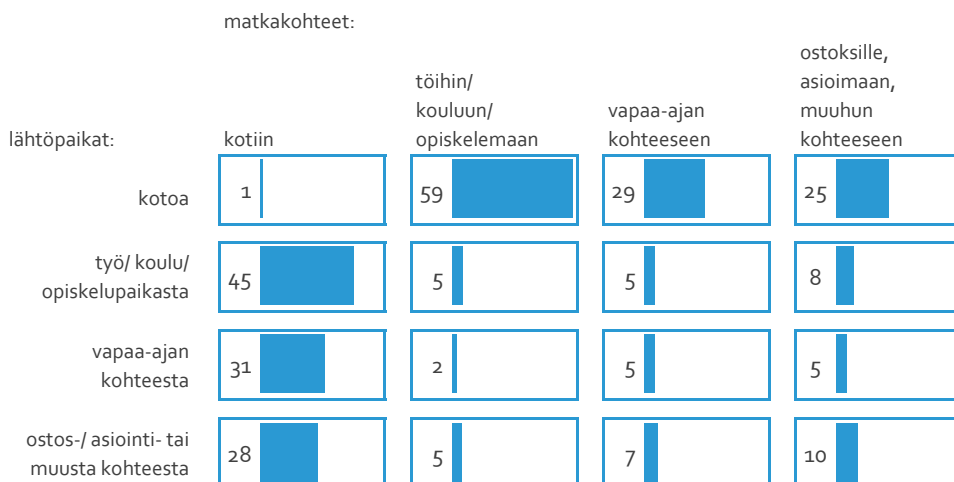
JOUKKOLIIKENTEEN 2 TUNNIN VAIHTELU VIKONLOPPUNA

Joukkoliikenteen matkakohteet

Joukkoliikenteen käyttö on yleistä kotiperäisillä työ-, koulu- ja opiskelumatkoilla, mutta se on suosittua myös ostos- ja asiointimatkoilla. Helsingissä kuten seudulla muutenkin joukkoliikennematkoissa on havaittavissa epäsymmetrisyyttä. Aamulla matkat suuntautuvat pääsääntöisesti suoraan töihin, koulun tai opiskelupaikkaan, mutta iltapäivällä monesti jonkin välikohteen kautta kotiin.

Joukkoliikennematkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä, yhteensä 273 matkaa/henkilö/vuosi.

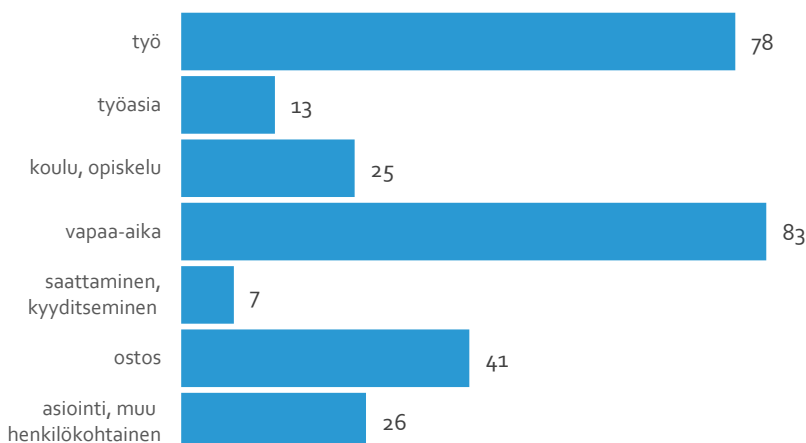
Matkan tarkoitus

Viereisissä kuvissa on esitetty, millaisia matkoja Helsingin asukkaat tekivät joukkoliikenteellä.

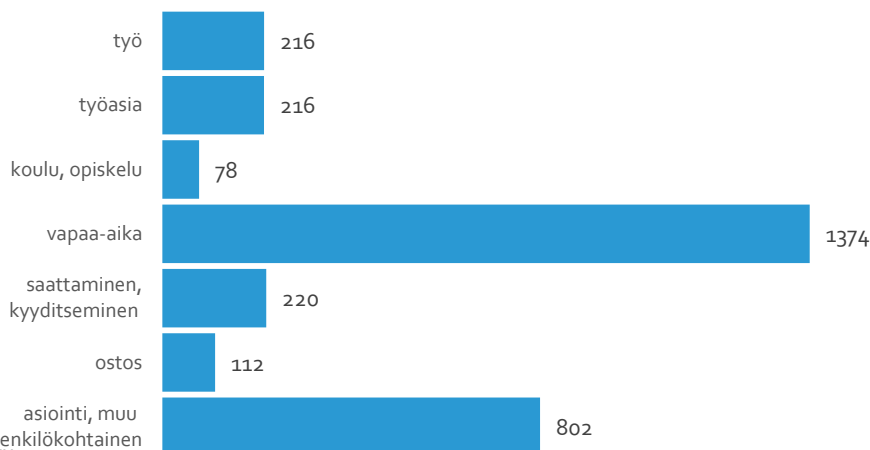
Kaikkiaan vuodessa kuusi vuotta täyttänyt keskivertoasukas teki 273 ovelta-ovelle matkaa. Pyöreästi arvioiden kilometrejä näistä matkoista syntyi vuositasaalla henkeä kohti noin kolme tuhatta. Mukana arviossa ovat myös asukkaiden matkat kaupungin ulkopuolelle.

Pitkillä kaupungin ulkopuolelle ulottuvilla matkoilla on jokseenkin pienehkö merkitys matkaluvun kannalta, mutta matkasuoritteessa nämä näkyvät. Koska osa joukkoliikenteen matkoista on varsin pitkiä ja suhteellisen harvinaisia, jäävät matkasuoritearviot epätarkoiksi.

Joukkoliikennematkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/ vuosi).

Joukkoliikenteellä matkustetut kilometrit (km /henkilö/vuosi).

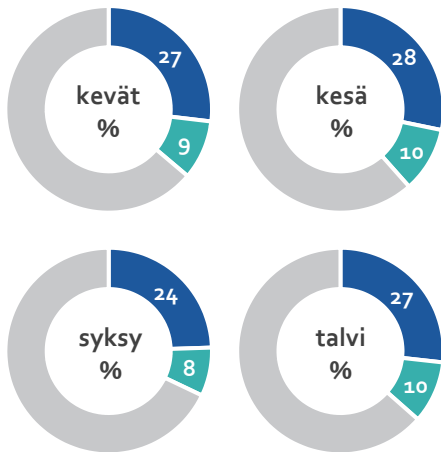
Ovelta-ovelle matkaketjut

Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto Helsingin asukkaiden joukkoliikenteen matkaketjuista. Tavallisimpia matkaketjuja ovat vaihdottomat yhteydet ja matkaketjut, joilla liityntämatkat onnistuvat kävellen.

prosenttia joukkoliikennematkoista	
75	joukkoliikenne + jalankulku
21	yksi joukkoliikennevaihto + jalankulku
2	useampi joukkoliikennevaihto + jalankulku
0	yksi joukkoliikenneväline + pyörä
1	yksi joukkoliikenneväline + auto
1	muut matkaketjut
yhteensä	100 %

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

koko vuosi: **27 %** kuljettajat **9 %** matkustajat

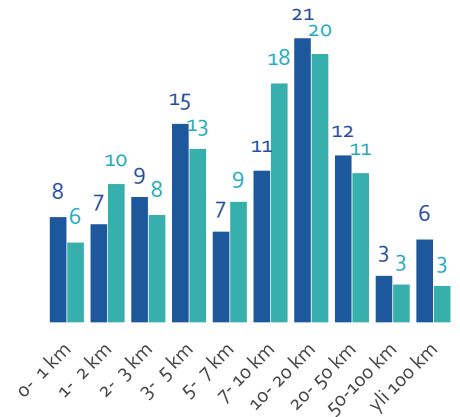
Henkilöautoilu

Vuodenaikavaihtelut

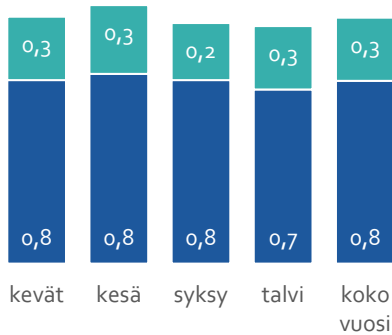
Henkilöautoilun matkamäärien vaihtelut ovat eri vuodenaikoina melko vähäiset. Kesäkautena matkoja on kuitenkin hieman muita vuodenaikoja enemmän. Kesäisin lomakausi näkyy erityisesti henkilöautolla matkustajana tehtyjen matkojen merkittävänä keskipituuden kasvuna.

MATKOJEN PITUUSJAKAUMA

(prosenttia kulkutavan matkoista)

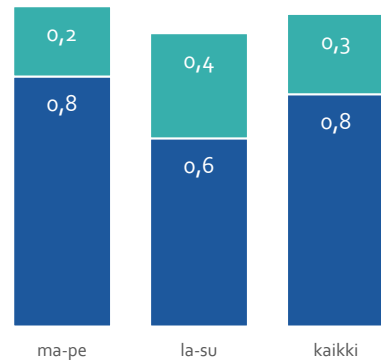
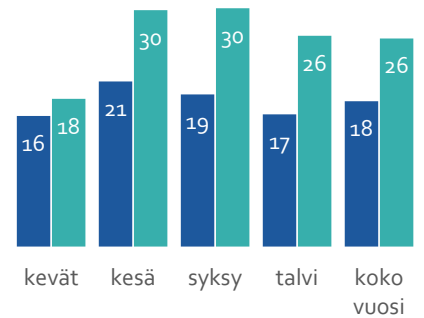
MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

Viikonpäivävaihtelut

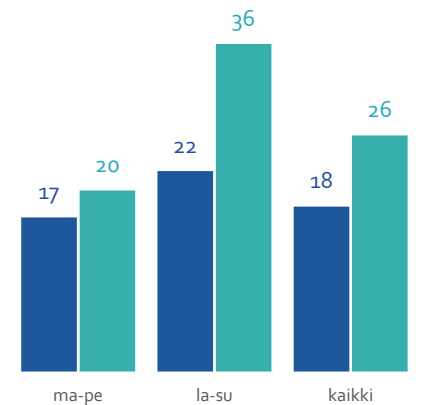
Henkilöautolla liikutaan eniten arkisin, mutta viikonlopun matkat ovat pidempiä ja niillä kuljetaan useammin yhdessä.

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/MATKA)

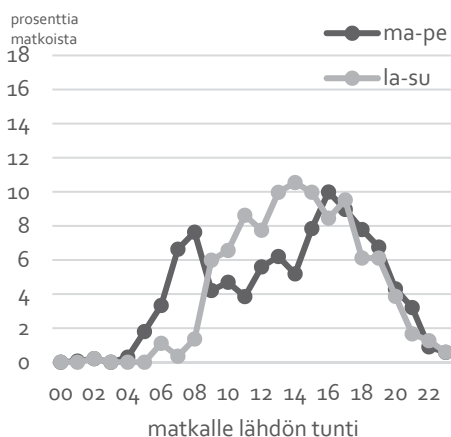

Tuntivaihtelut

Arkisin henkilöautoilun huiput ajoittuvat aamulla klo 6 ja 9 ja iltapäivisin klo 15 ja 18 välille. Iltpäivän liikennemäärien huippu on selvästi aamua korkeampi. Tuntivaihtelun yksittäisten pisteiden sahaus johtuu pienestä havaintoaineistosta.

KULJETTAJIEN MATKOJEN ALKAMISAJANKOHDAT

selitteet:

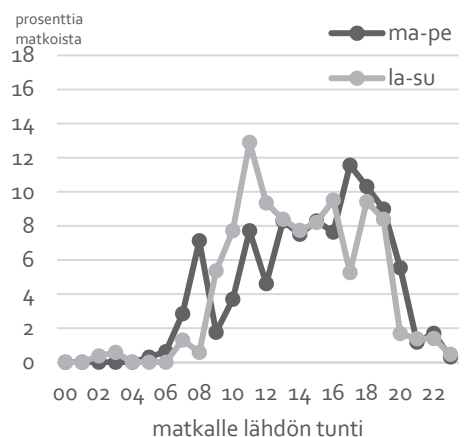
henkilöauto, matkustaja

henkilöauto, kuljettaja

HENKILÖAUTOILU

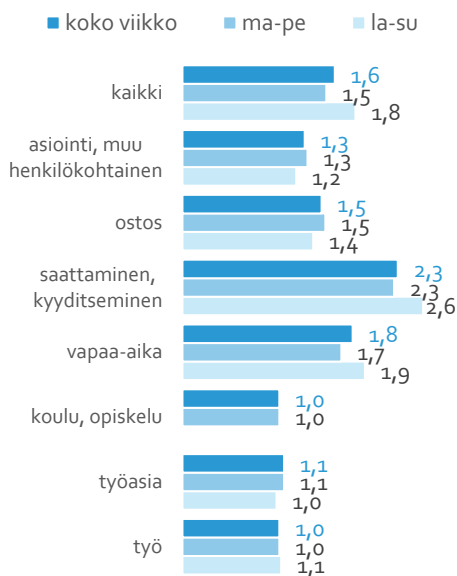
Henkilöautomatkoihin on tutkimuksessa luettu henkilöautolla ja pakettiautolla kuljettajana ja matkustajana tehdyt matkat. Matkoissa ei ole mukana taksilla tehtyjä matkoja. Menettely vastaa Eurostatin henkilöliikennetutkimuksen harmonisoinnista antamia suosituksia. Pakettiautolla ja taksilla tehdyt matkat ovat tarvittaessa eroteltavissa itse aineistosta.

MATKUSTAJIEN MATKOJEN ALKAMISAJANKOHDAT

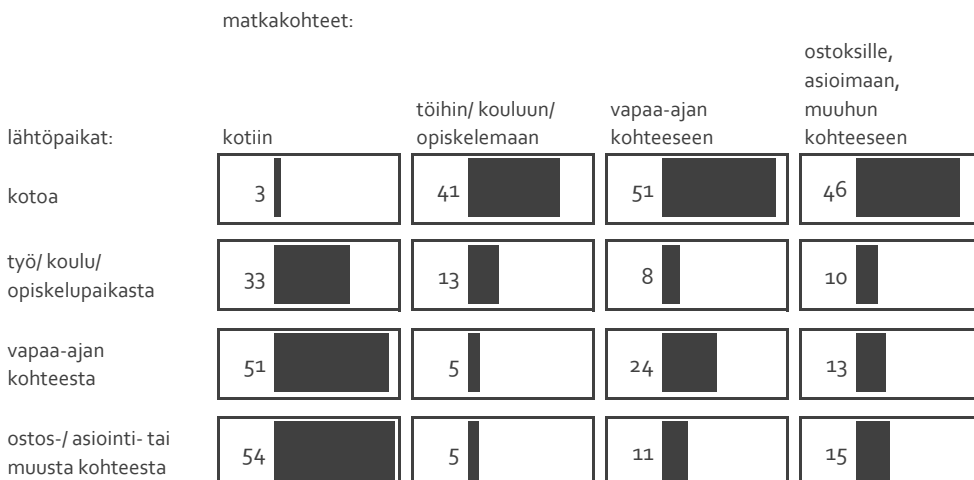
HENKILÖAUTON KESKIKUORMITUS

1,6 hlö/ajoneuvo

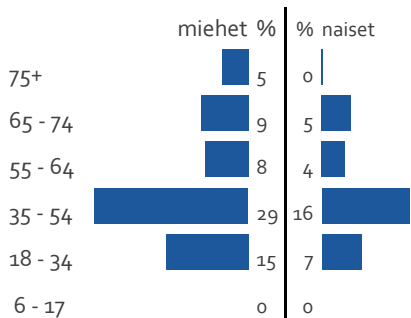
HENKILÖAUTOMATKOJEN MATKAKOhteet JA MATKAN TARKOITUS

Henkilöautomatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (386 matkaa/henkilö/vuosi).

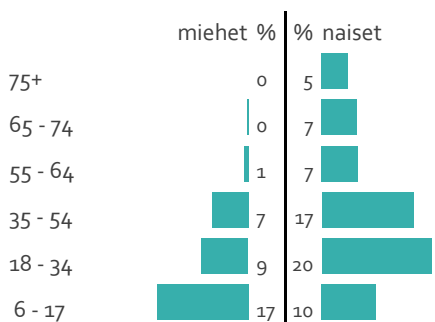
HENKILÖAUTON KULJETTAJAT

osuus matkoista, yhteensä 100%

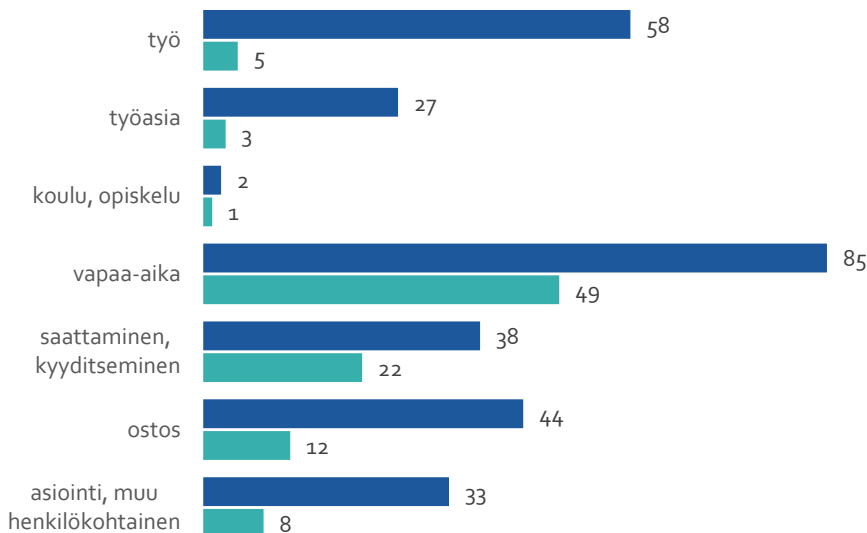

HENKILÖAUTON MATKUSTAJAT

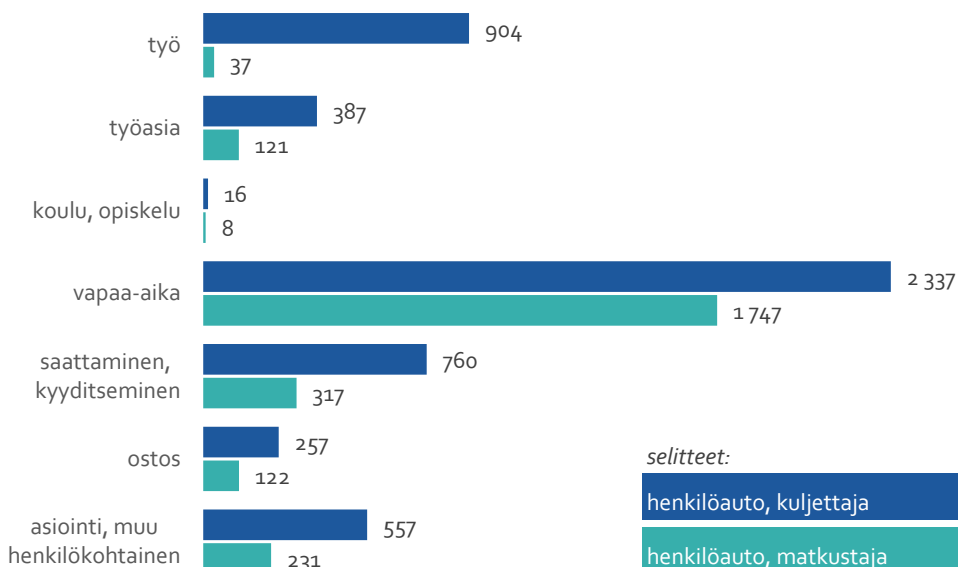
osuus matkoista, yhteensä 100%

Henkilöautomatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/ vuosi).

Henkilöautolla ajettut ja matkustetut kilometrit matkan tarkoituksen mukaan (km /henkilö/vuosi).

selitteet:

henkilöauto, kuljettaja

henkilöauto, matkustaja

VUOSITUNNUSLUVUT

matkaa/henkilö/vuosi

km/ henkilö/ vuosi

Liikkuminen ja autonomistus

Kaupungin asukkaat käyttävät sitä vähemmän jalankulkua, pyörää ja joukkoliikennettä, mitä useampi auto taloudessa on aina kahteen autoon asti. Viereisessä kuvassa on esitetty kulkutapaosuudet sen mukaan, kuinka monen auton taloudessa henkilö asuu.

Pääpiirteittäin autonomistus kasvaa asteittain, mitä kauempana kunnan ydinalueista asutaan. Asiaa on tässä havainnollistettu kaupunki-maaseutu-luokituksen avulla. Luokituksen mukaiset vyöhykkeet on esitetty kartalla.

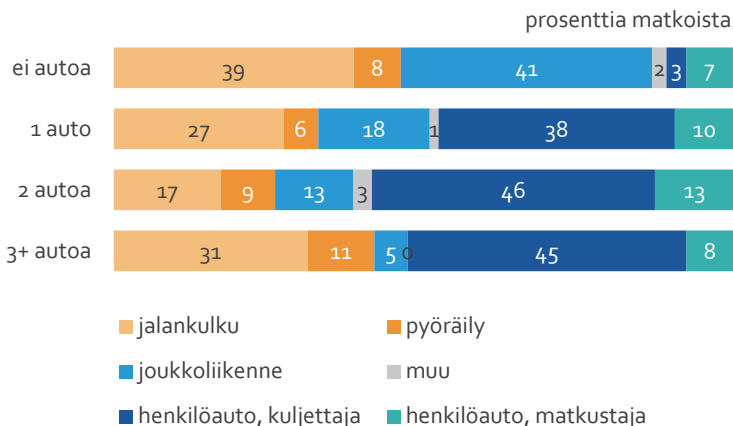
Asuntokuntien hallinnassa olevien autojen vuotuinen ajosuorite yhden, kahden ja kolmen auton talouksissa.

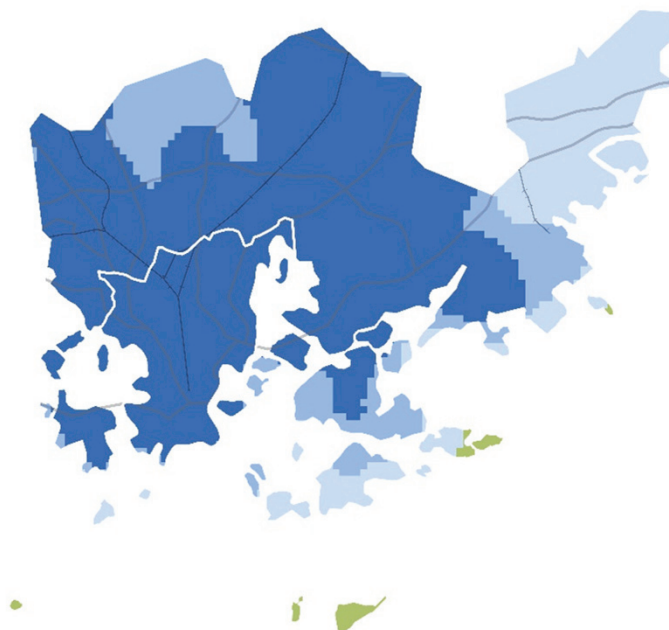
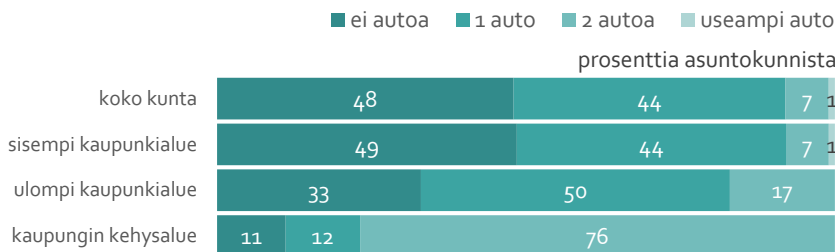
Kaupunki-maaseutuluokitus

- sisempi kaupunkialue
- ulompi kaupunkialue
- kaupungin kehysalue
- maaseudun paikalliskeskukset
- kaupungin läheinen maaseutu
- ydinmaaseutu
- harvaan asuttu maaseutu

Asukkaiden kulkutapojen käyttö kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan.

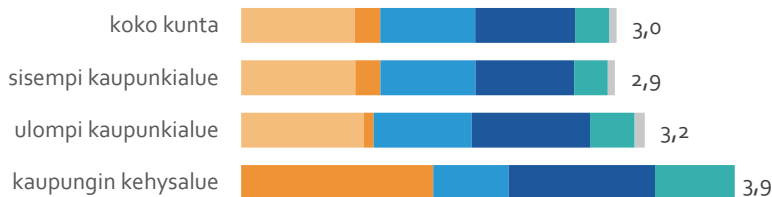
Asuntokuntien autonomistus kaupunki-maaseutuluokituksen mukaan.

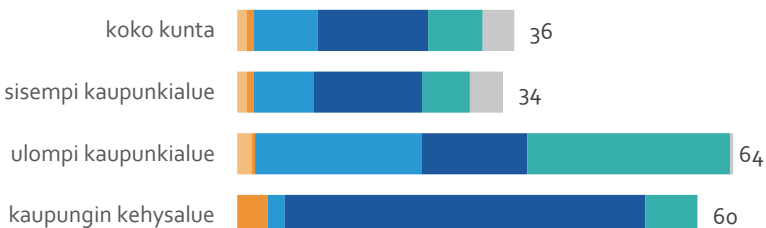
Liikkuminen ja maankäyttö

Tunnusluvut kaupunki-maaseutuluokituksen mukaan

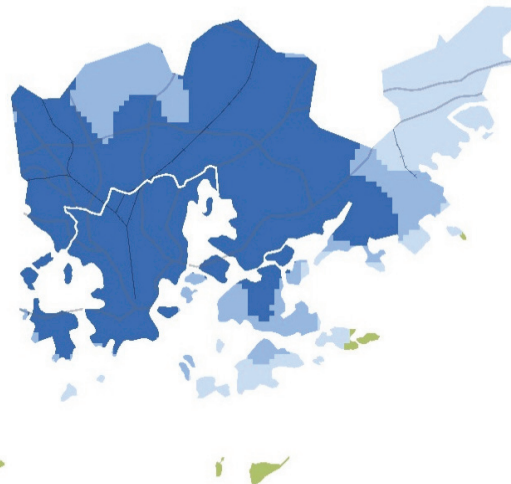
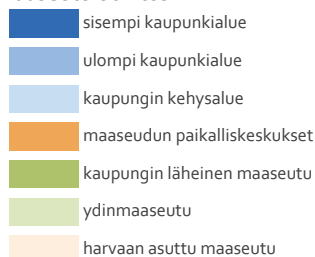
matkaluku (matkaa/henkilö/vuorokausi)

matkasuorite (kilometriä/henkilö/vuorokausi)

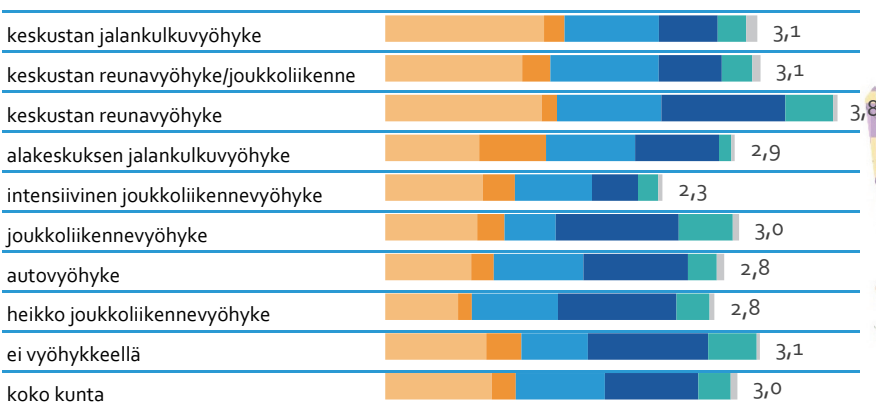
Kaupunki-maaseutuluokitus

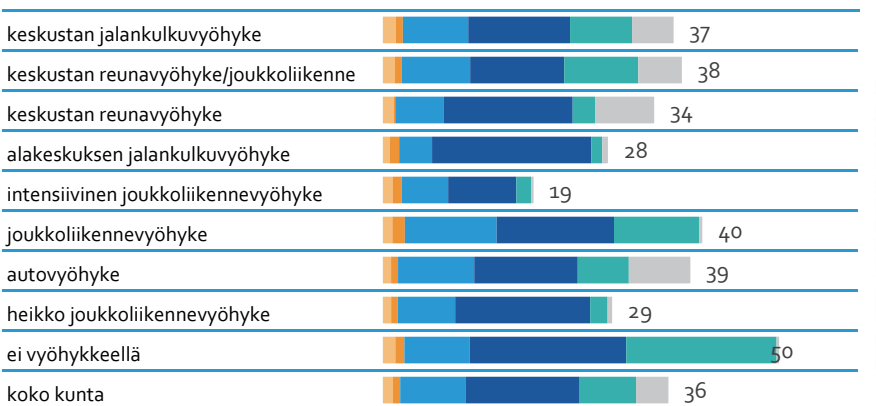
©HML 2016, SYKE/MR

Tunnusluvut yhdyskuntarakenteen vyöhykkeiden (2015) mukaan

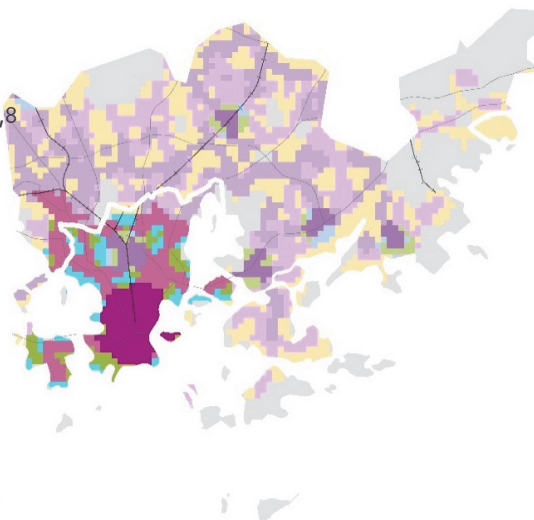
matkaluku (matkaa/henkilö/vuorokausi)

matkasuorite (kilometriä/henkilö/vuorokausi)

Yhdyskuntarakenteen vyöhykkeet, UZ3

©HML 2016, SYKE/MR

Liikkuminen osa-alueittain

Helsingin asukkaat tekivät vuorokaudessa yhteensä 1 702 000 matkaa. Näistä osa-alueiden sisäisiä oli 1 019 000, osa-alueiden välisiä 268 000 ja kaupungin ulkopuolelle suuntautuneita 272 000. Helsingin asukkaiden kokonaan kaupungin ulkopuolella tekemiä matkoja oli arviolta 138 000. Vuorokausitasolle laajennettuna noin 5 000 (~0,3 %) matkaa jäi paikantumatta. (Luvuissa voi olla pieniä pyöristyksistä johtuvia eroja kansikuvaan verrattuna.)

ASUKKAIDEN MATKAT

osa-alueiden sisäiset

60 %

osa-alueiden väliset

16 %

16 % ja 8 %

matkat kaupungin ulkopuolelle ja ulkopuolella

alue	sisäiset matkat vuorokaudessa, yht. 1 019 000	osa-alueiden sisäisten matkojen kulkutapaosuudet:						
Kantakaupunki	463 000	52	8	29	2	7	2	
Esikaupunkialueet	556 200	41	7	16	1	27	8	

selitteet:

jalankulku

pyöräily

joukkoliikenne

muu

henkilöauto, kuljettaja

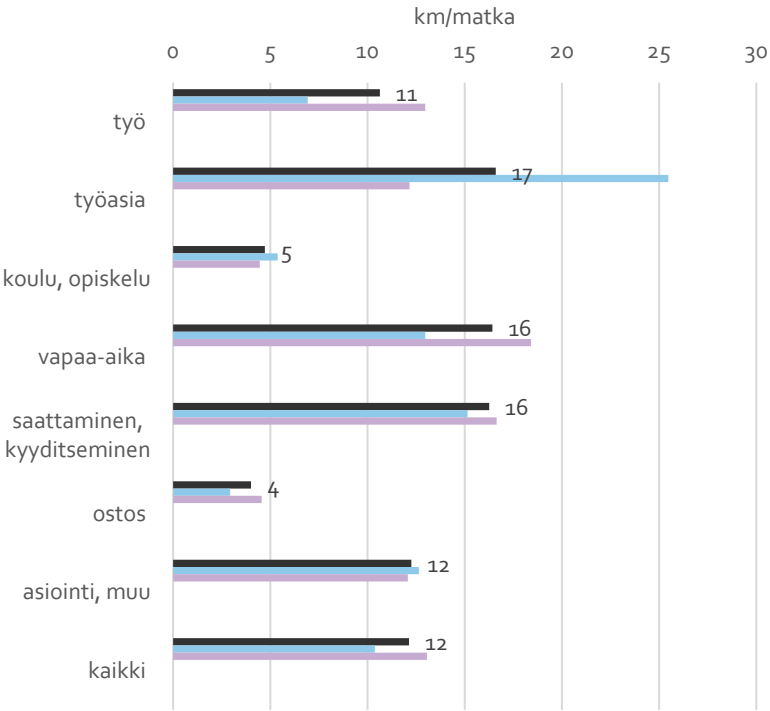
henkilöauto, matkustaja

Matkojen keskipituudet

Työasiamatkat ovat keskimäärin matkoista pisimpiä ja ostosmatkat lyhyimpiä. Mainittujen yleispiirteiden lisäksi keskipituudet vaihtelevat merkittävästi kaupungin eri osissa. Keskipituudet on ilmoitettu vain, jos havaintoja on ollut vähintään kymmenkunta.

selitteet:

- koko Helsingin kaupunki
- Kantakaupunki
- Esikaupunkialueet

Osa-alueiden väliset matkat

Seuraavassa taulukossa on arvio osa-alueiden sisäisistä ja niiden välisistä matkoista kulkutavoittain. Mukana ovat helsinkiläisten

määräpaikat

	<u>lähtöpaikat</u>	Kanta- kaupunki	Esikaupunki- alueet
jalankulku ja pyöräily	Kantakaupunki	278 410	15 060
	Esikaupunkialueet	16 450	265 110
	yhteensä	294 860	280 170

joukkoliikenne

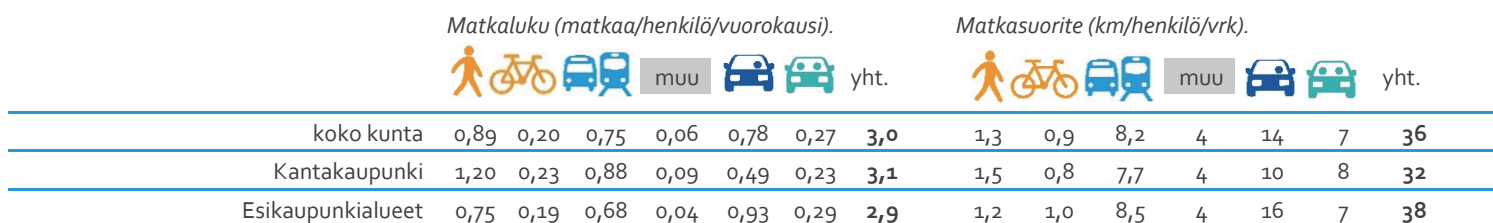
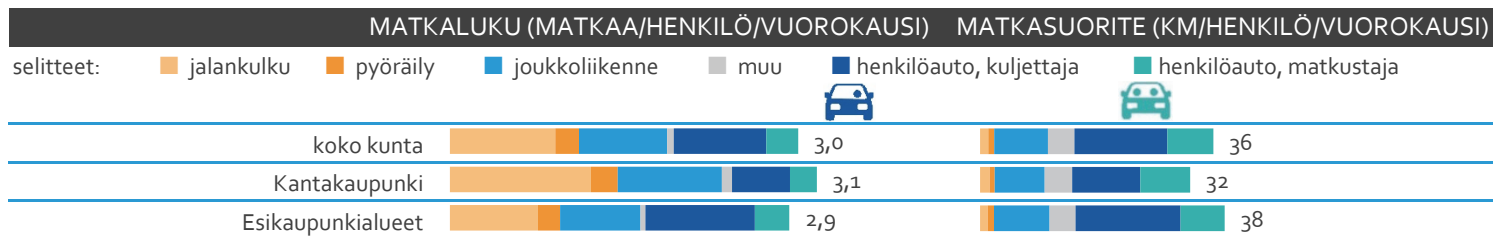
Kantakaupunki	132 470	74 490
Esikaupunkialueet	71 900	90 770
yhteensä	204 370	165 260

henkilöauto

Kantakaupunki	43 540	41 970
Esikaupunkialueet	43 190	196 910
yhteensä	86 730	238 880

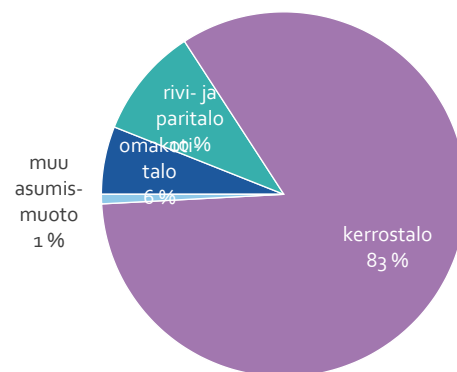
Kotimaanmatkat asuinalueen mukaan

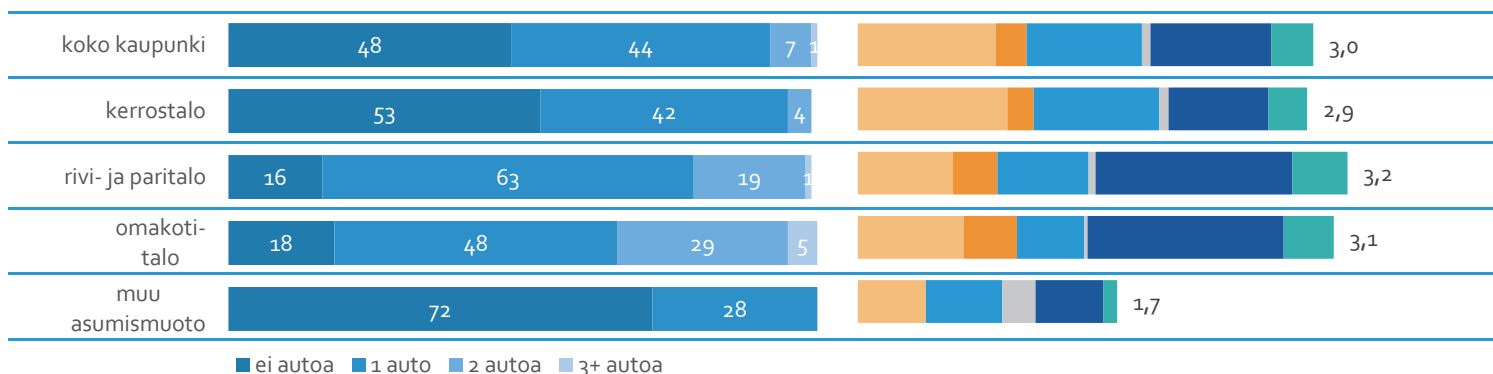
Asuminen ja liikkuminen

Eniten Helsingissä kestäväillä liikkumismuodoilla matkustavat kerrostalovaltaisilla alueilla asuvat. Tämä pätee mitattaessa liikkumista sekä matkaluvulla että matkasuoritteella. Vastaavasti henkilöautoa käyttävät eniten rivi- ja paritaloissa asuvat tarkasteltaessa liikkumista matkalukujen valossa. Sen sijaan matkasuorite on suurin omakotitaloalueella asuvilla. Muu asumismuoto sisältää lähinnä seniori- ja palveluasumisen, asuntolat sekä laitokset. Väestörekisteritietojen mukaan laitoksissa asuvat eivät kuuluneet tutkimuksen piiriin.

Asuntokuntien asumismuodon jakauma tutkimusaineistossa.

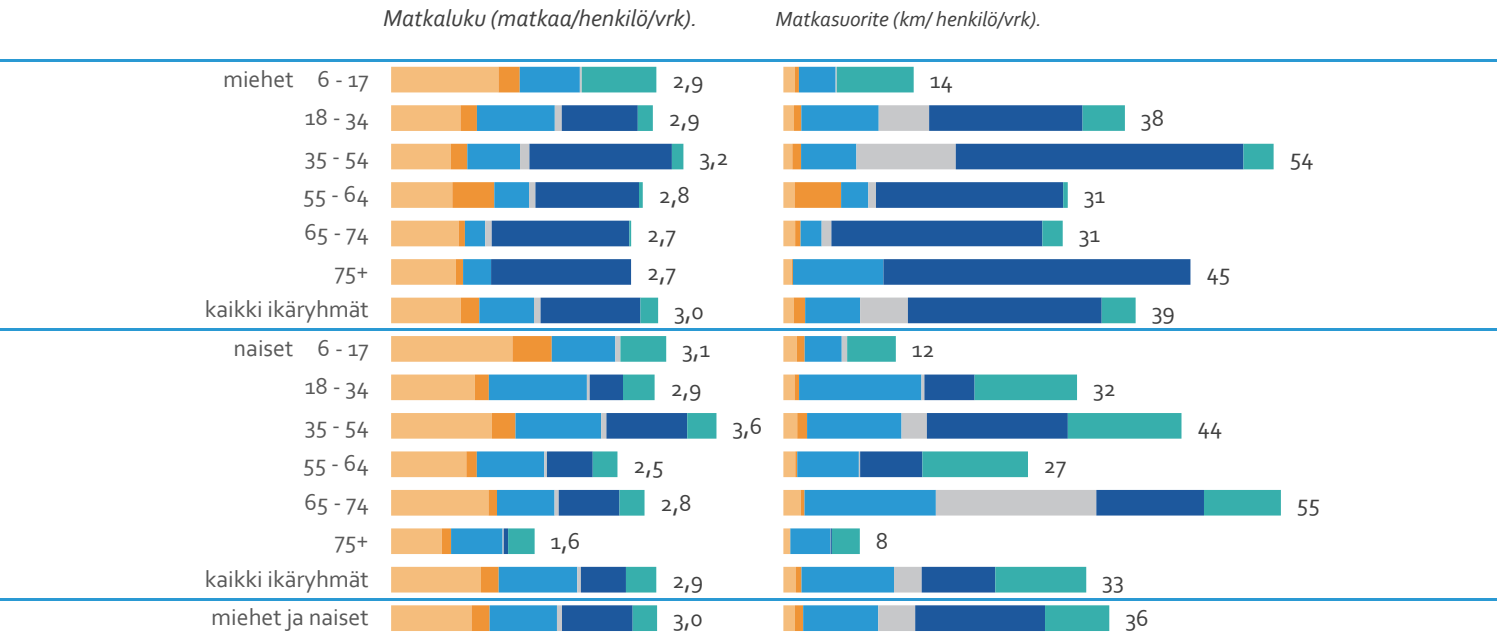
Asuntokuntien autonomistus asumismuodon mukaan.

Eri väestöryhmien liikkuminen

Tunnusluvut sukupuolen ja iän mukaan

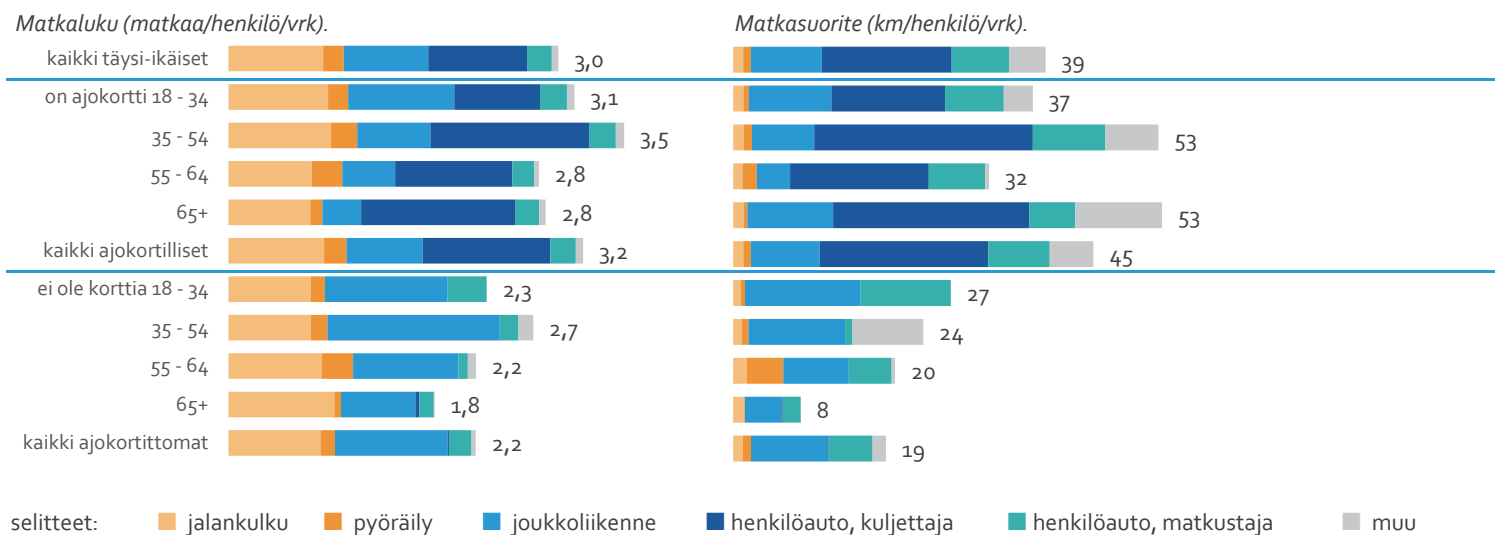
	keskiarvo															miehet ja naiset
	miehet							naiset								
	6 - 17	18 - 34	35 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	kaikki	6 - 17	18 - 34	35 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	kaikki		
matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)	2,9	2,9	3,2	2,8	2,7	2,7	3,0	3,1	2,9	3,6	2,5	2,8	1,6	2,9	3,0	
matkan keskipituus (km/matka)	5	13	17	11	12	17	13	4	11	12	11	19	5	11	12	
keskimääräinen matka-aika (min/matka)	21	29	27	31	31	29	28	20	28	28	30	32	27	28	28	
matkasuorite (km/henkilö/vrk)	14	38	54	31	31	45	39	12	32	44	27	55	8	33	36	
matka-aikasuorite (min/henkilö/vrk)	61	84	87	86	84	78	82	60	82	102	75	91	42	82	82	

Ajokortin haltijat

Seuraavissa kaavioissa on esitetty matkaluku ja matkasuorite iän ja ajokortin hallinnan mukaan kulkutavoittain. Ajokortilla tarkoitetaan tässä voimassaolevaa henkilöauton kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia. Ajokortin hallinta on yksi selkeimmistä väestön liikkumista erottelleva tekijä ja kytkeytyy työssäkäyntiin.

Ajokortittomista varsin pieni osa käy ansiotyössä ja työssäkäyvienkin matkat ovat ajokortin haltijoita selvästi lyhyempiä. Ajokortittomien matkasuoritteet ovat pienempiä sekä työ- että vapaa-ajan matkoilla. Tulokset on esitetty ajokortin hallinnan ja ikäryhmän mukaan.

Matkan tarkoitus

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan arkena (ma-pe keskimäärin).

	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonais- matka-aika (min/hlö/vrk)
työ	0,69	11	7,4	29	20
työasia	0,20	17	3,4	26	5
koulutus	0,22	5	1,0	20	4
vierailu	0,21	34	7,0	46	9
ulkoilu, liikunta	0,34	4	1,4	28	9
muu vapaa-aika	0,48	11	5,1	28	14
kyyditseminen	0,24	17	4,1	26	6
ostos	0,52	4	2,2	17	9
asiointi	0,30	6	1,9	21	6
muu	0,03	55	1,6	51	1
kaikki	3,23	11	35,1	26	85

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan viikonloppuna (lauantaina ja sunnuntaina).

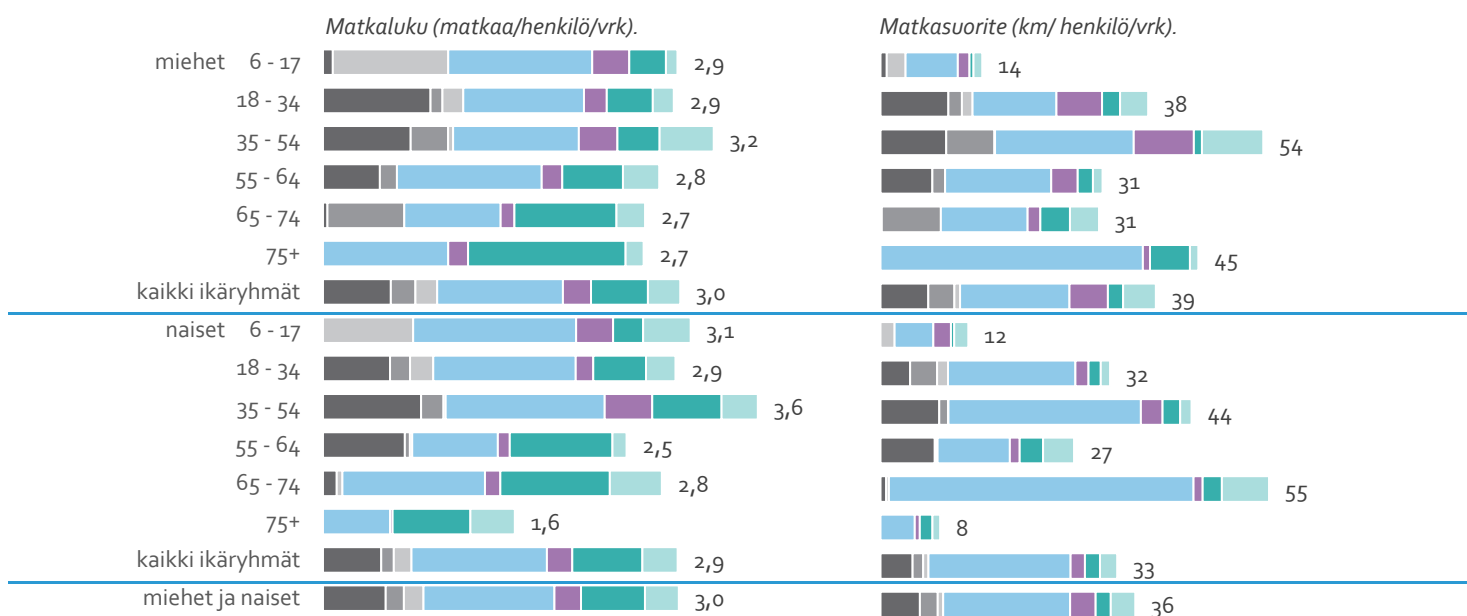
	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonais- matka-aika (min/hlö/vrk)
työ	0,10	9	0,9	24	2
työasia	0,02	18	0,4	40	1
koulutus	0,02	5	0,1	25	1
vierailu	0,38	28	10,6	46	17
ulkoilu, liikunta	0,28	4	1,2	43	12
muu vapaa-aika	0,59	29	16,9	41	24
kyyditseminen	0,18	14	2,4	22	4
ostos	0,55	3	1,9	16	9
asiointi	0,13	7	0,9	20	3
muu	0,04	67	2,5	58	2
kaikki	2,28	17	37,7	33	75

Kulutapojen käyttö matkan tarkoituksen mukaan vuositasona

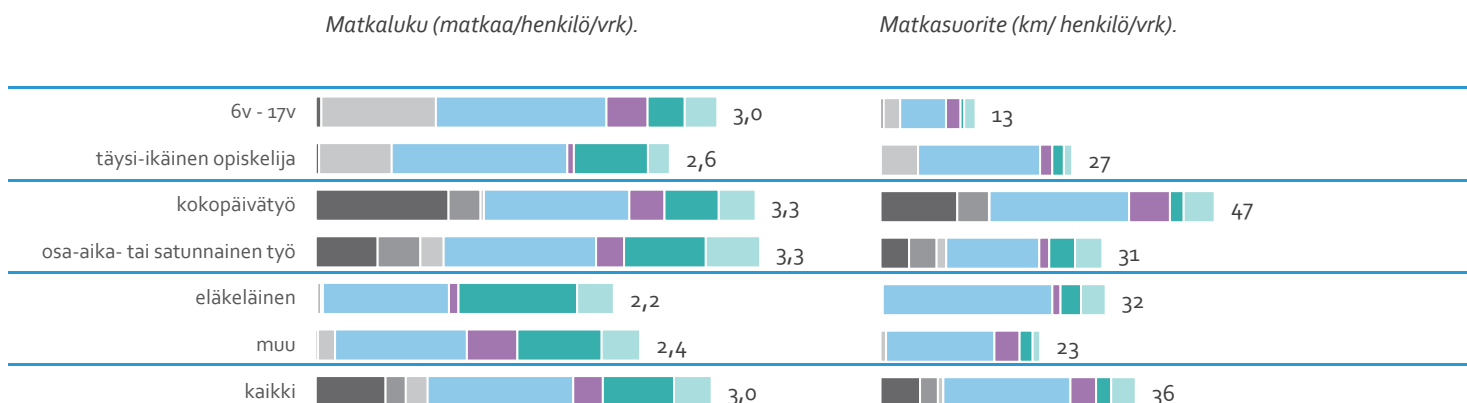
Seuraavaan taulukkoon on koottu matkaluvut henkilöä kohti vuositasona. Luvut on saatettavissa vuorokausitasolle jakamalla 366:lla, sillä vuosi 2016 oli karkausvuosi.

	jalankulku	pyöräily	joukko- liikenne	henkilöauto, kuljettaja	henkilöauto, matkustaja	muu	kaikki kulkutavat
työ	27	21	78	58	5	1	191
työasia	7	3	13	27	3	2	55
koulu, opiskelu	26	5	25	2	1	0	60
vapaa-aika	142	27	83	85	49	12	398
saattaminen, kyyditseminen	9	3	7	38	22	2	81
ostos	87	11	41	44	12	0	194
asiointi, muu henkilökohtainen	28	3	26	33	8	3	103
kaikki matkaryhmät	327	73	273	287	99	21	1 082

Matkan tarkoitus sukupuolen ja iän mukaan

Matkan tarkoitus pääasiallisen toiminnan mukaan

Luotettavuus

Tutkimusasetelmaa suunniteltaessa Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen päättunusluvuksi seutukohtaisissa tarkasteluissa asetettiin kestävien liikkumismuotojen yhteenlaskettu kulkutapaosuus kotimaanmatkoilla, joka Helsingissä on 62 prosenttia. Tunnusluvun tarkkuus on 2,9 prosenttiyksikköä 95 prosentin luottamustasolla. Tämä tarkoittaa, että 95 prosentin varmuudella kaupungin kestävien liikkumismuotojen todellinen kulkutapaosuus asettuu mainitun virhemarginaalin sisälle.

Kaupungin asukkaiden kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet ja virhemarginaali.

	kulkutapa- osuus (%)	95% luottamus- väli %-yks.	
jalankulku	30,2	±	2,7
pyöräily	6,8	±	1,4
bussi	11,8	±	1,9
raitiovaunu	4,8	±	1,2
juna	3,3	±	1,0
metro	5,4	±	1,3
joukkoliikenne kokonaisuudessaan	25,3	±	2,6
kestävät liikkumismuodot yhteensä	62,3	±	2,9
henkilöauto, kuljettaja	26,5	±	2,6
henkilöauto, matkustaja	9,2	±	1,7
henkilöauto yhteensä	35,7	±	2,8
muu	1,9	±	0,8

Muunnoskertoimet

Tässä julkaisussa esitetyt tunnusluvut ovat koko vuoden kaikkien päivien keskiarvoja. Monet aiemmat seudulliset liikkumistottumukset Suomessa on toteutettu rajattuna jaksona syksyisin tai keväisin. Usein liikkumista on tutkittu vain arkisin maanantaista torstaihin. Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus on taas ympärivuotinen ja kattaa kaikki viikonpäivät, myös lomakaudet.

Vertailujen helpottamiseksi viereisiin taulukkoihin on koottu muunnoskertoimet, joilla vuoden keskimääräisistä matkaluvuista päästään syksyn arkivuorokauden vastaaviin lukuihin. Kertoimet on laskettu erikseen asukkaiden matkoille kaupungin sisällä ja kaikille asukkaiden kotimaanmatkoille. Kertoimet on esitetty niille kulkutavoille, joiden havaintomäärä on ylittänyt sadan koko aineistossa.

Luotettavuussyistä kertoimia ei ole esitetty matkasuoritteille eikä keskimatkapituuksille. Seutukohtaisia arvoja luotettavamman yleiskuvan näistä saa tutkimuksen valtakunnallisesta osiosta. Tiedot on julkaistu tutkimuksen menetelmäjulkaisussa.

Kulkutapakohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen.

	asukkaiden matkat kaupungin sisällä		kaikki asukkaiden kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
jalankulku	0,71	0,74	0,89	1,17
pyöräily	0,16	1,37	0,20	1,60
joukkoliikenne	0,61	1,11	0,75	1,45
henkilöauto, kuljettaja	0,55	0,84	0,78	1,01
henkilöauto, matkustaja	0,17	0,52	0,27	0,83
muu	0,03	-	0,06	-
kaikki	2,24	0,90	2,96	1,19

Matkaryhmäkohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen.

	asukkaiden matkat kaupungin sisällä		kaikki asukkaiden kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
työ	0,42	1,31	0,52	1,61
työasia	0,12	0,69	0,15	0,98
koulu, opiskelu	0,13	1,09	0,16	1,83
vapaa-aika	0,79	0,81	1,09	0,97
saattaminen, kyyditseminen	0,17	0,67	0,22	0,81
ostos	0,41	0,83	0,53	0,98
asiointi, muu henkilökohtainen	0,20	0,74	0,28	1,63
kaikki	2,24	0,90	2,96	1,19

Eräitä määritelmiä

Tutkimusjakso

Tutkimuspäivän matkoihin sisältyvät kaikki matkat klo 00.00 ja puolen yön 23.59 välillä. Tutkimusjakso on siis kokonainen vuorokausi.

Tutkimusjakson matkoihin luetaan kaikki matkat, jotka alkavat määritellyn jakson aikana. Matkat on merkitty alkavaksi sellaisesta matkakohteesta, joka osuu ajallisesti tarkastelujaksoon.

Matka

Matka on siirtymistä paikasta toiseen, esimerkiksi kotoa kauppaan tai työpaikalle. Meno ja paluu ovat erillisiä matkoja. Matkoiksi luetaan kaikki matkat, myös lyhyet, jos ne ulottuvat pihapiirin ulkopuolelle. Pihapiiri voi tarkoittaa vastaajan oman kodin pihapiiriä tai muuta sen hetkistä oleskelupaikkaa ympäröivää pihapiiriä.

Matkoiksi ei lasketa liikkumista omassa pihapiirissä tai tilalla eikä ammattiautoilijoiden ja muiden liikennevälineissä työskentelevien työssään tekemiä matkoja.

Kotimaanmatka

Kotimaanmatkalla tarkoitetaan matkoja, joiden lähtö- ja määräpaikka on Suomessa.

Matkaluku

Matkaluvulla tarkoitetaan henkilön määrättynä ajanjaksona tekemien matkojen yhteenlaskettua lukumäärää. Tässä tutkimuksessa matkaluvun yksikköinä on käytetty matkalukua vuorokaudessa (matkaa/vrk) tai vuodessa (matkaa/v).

Matkasuorite

Matkasuoritteella tarkoitetaan henkilön määrättynä ajanjaksona tekemien matkojen yhteenlaskettua pituutta. Tutkimuksessa matkasuoritteen yksikköinä on käytetty kilometriä vuorokaudessa (km/vrk) tai vuodessa (km/v).

Kiertomatka

Yhdestä paikasta alkavaa ja samaan paikkaan päättyvää matkojen sarjaa kutsutaan englannin kielessä nimellä ”journey”, joka on suomennettu kiertomatkaksi erotuksena matkaketjusta, jolla tarkoitetaan yhteen ovelta ovelle -matkaan sisältyviä matkan vaiheita, joita etenkin joukkoliikennematkoilla voi olla useita.

Kiertomatkat voivat alkaa kodin lisäksi myös muualta. Esimerkiksi käynti kesken työpäivän lounaalla muodostaa oman kiertomatkinsa, ja sekä meno että paluu luokitellaan lounasmatkoiksi. Lounasmatkat taas on luokiteltu edelleen vapaa-ajan matkoiksi.

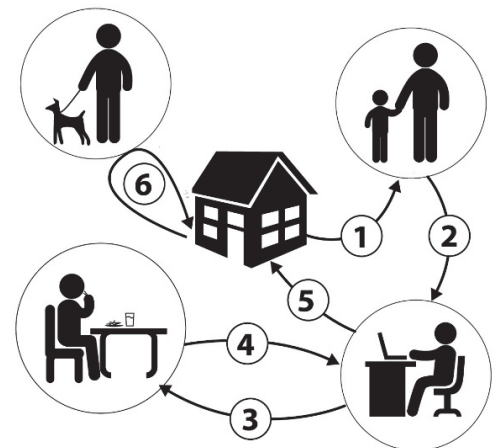
Matkan tarkoitus

Matkan tarkoitus määräytyy matkan määräpaikan mukaan, jos matka on kotoa alkava tai kotiin päättyvä ja ketjuun ei liity muita matkakohteita. Jos taas kohteita on useita, määräytyy matkan tarkoitus Eurostatin suositusten mukaisesti kauimpana kiertomatkan lähtöpaikasta olevan kohteen mukaan.

Poikkeuksen edellä mainittuun matkakohteisiin perustuvaan matkan tarkoituksen päättelyyn muodostavat matkat, joilla jotakuta henkilöä on saatettu tai kyyditty. Kaikki nämä matkat on luokiteltu kyyditsemiseksi ja saattamiseksi.

Kuvan esimerkki matkojen tarkoituksista:

1 = saattaminen, osa kiertomatkaa, johon kuuluvat myös matkat 2 ja 5
2,5 = työmatkoja, osa kiertomatkaa, johon kuuluu myös matka 1
3,4 = lounasmatkoja, yksi kiertomatka
6 = ulkoilu, liikunta, yksi kiertomatka

① Kotoa lapsen hoitopaikkaan	④ Lounaalta työpaikalle
② Lapsen hoitopaikasta työpaikalle	⑤ Työpaikalta kotiin
③ Työpaikalta lounaalle	⑥ Ulkoilulenkki, kotoa kotiin

Muita julkaisuja:

- ➔ Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2016
- ➔ Seutukohtaiset julkaisut
- ➔ Esite
- ➔ Faktakortit
- ➔ Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen 2016 asiantuntijaraportti

Kaikki mainitut julkaisut ovat saatavilla verkko-osoitteesta www.hlt.fi

HLT16

Helsingin kaupunki

Tutkimukseen osallistui eri puolilta maata kaikkiaan yli 30 000 suomalaista puhelimitse, verkkokyselynä ja kirjeitse. Tutkimuksen yksityiskohtien suunnittelusta ja toteutuksesta ovat vastanneet yhdessä WSP Finland Oy ja Kantar TNS Oy. Kantar keräsi tutkimusaineiston ja WSP analysoi aineiston ja raportoi tulokset.

Koosteen laatija: WSP Finland Oy,
Pastinen Virpi